

Μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης φαίνεται, ὅτι οἱ παρ' ἡμῶν Βλάχοι, γνωρίζοντας τὴν φυλετικὴν αὐτῶν καταγωγὴν, ἐκαλοῦντο Ρωμοῦνοι, ἢ καὶ Ἀρρωμοῦνοι (4), ἀλλ' οἱ συζῶντες αὐτοῖς ἀτόχθονες Ἕλληνας, εἴτινες ἐκάλουν αὐτοὺς Βλάχους, ἐτροποποίησαν βαθμηδὸν τὴν ὀνομασίαν αὐτῶν εἰς Κουτσοβλάχους, οἰονεὶ Δακωρομῶνους νενθευμένους τῇ γλώσσῃ, τοῖς ἔθουσι καὶ τῇ διαίτῃ (ἡμιβλάχους), εἶτα δὲ περιφρονητικῶς πῶς προσαπέδωκαν αὐτοῖς οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων καὶ τὴν προσωνομίαν Πριτσοβλαχοὶ (5), ἥτις τανῦν ὠρισμένως εἰς μόνους τοὺς ποιμενοβίους Κουτσοβλάχους ἀποδίδεται (5).

Σημειωτέον ὧδε, ὅτι τῶν ἡμετέρων Κουτσοβλάχων αἰσθητῶς διάφοροί εἰσιν οἱ λεγόμενοι Ἀρβανιτόβλαχοι (Καραγκούνιδες). Οὗτοι, ἐκ τῶν περὶ τὴν Στενήμαχον ἐγκαταστάτων Δακωρομῶνων ἀποσπασθέντες μετὰ τῶν ποιμνίων αὐτῶν, κατὰ τινὰ τοπικὴν παράδοσιν, περὶ τὴν Π' ἑκατονταετη-

(4) Παρὰ τῶν Σλαβῶν ἀνέκλιθεν ἐκαλοῦντο Τζινζάρ.

(5) Τινὲς τῶν ὑποστηρίζοντων τὴν ἐκ Ρωμαίων καταγωγὴν τῶν Κουτσοβλάχων ἀποίκων ἐτυμολογοῦσι τὴν λέξιν ταύτην ἀπὸ τοῦ Ἀ μ π ρ ο ὑ τ σ ι ο ν, πόλεως Ἰταλικῆς, ἀφ' ἧς δῆθεν ὠρμήθησαν διὲ αὐτὴ κατεκτήθη ὑπὸ τῶν Ρωμαίων. Ἀλλ' ἡ κλησις αὕτη παρήχθη προδήλως ἐκ τῆς κοινῆς λέξεως «πριτσαῖ» (πριτίν), σημαίνουσης τὴν συνήθως ἐκ τῶν ἐνδυμάτων τῶν ποιμένων ἐκπεμπομένην ὀσμήν, ἐνεκεν τῆς διαρκοῦς συνδικιτήσεως αὐτῶν μετὰ τῶν προβάτων καὶ ἐκ τῆς ἀμείξεως τοῦ γάλακτος καὶ κατασκευῆς τοῦ τυροῦ. Κατ' ἄλλους πάλιν ἡ λέξις γραπτῶς «Μπρουτσοβλαχοὶ» ἐκ τῆς βαρείας μαλλίνης κροκωτῆς γλαίνης, ἣν φέρουσι, «μπροῦτσ» κκλουμένης.

(5) Ἡ λέξις Βλάχος ἀπέκτησε σὺν τῷ χρόνῳ τὴν σημασίαν βοσκός, ποιμὴν, καὶ ἐκ τούτου διεπλάσθησαν αἱ ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ἀστοῖς παροιμίαι, «Βλάχος γεννιέται, τζουμάκκ (ποιμενικὴ ράβδος) πελεκιέται.» — «Ἐφερε ὁ Βλάχος τὸ τυρὶ» — «Ἐμεῖς οἱ Βλάχοι, ὅπως νὰ λάχῃ» — «Βλάχος ἔστὸ βουνό, ἡμερ' ἡ θάλασσα» κ.λ.π. (ἴδε ἡμέτερον «Παροιμιαστήριον».)

ρίδα(4), προεχώρησαν πρὸς τὴν Πινδὸν ὄρσειραν καὶ ἐξελέξαντο πρὸς θερινὴν βοσκὴν τῶν ποιμνίων τῶν τὰ ἔρη τῆς Πρεμετῆς, παραφυάδα ὄντα τῆς Πίνδου. ἐνθα καίτοι τὸ Κουτρετσι καὶ ἡ Φράσαρη, κῶμαι τῆς Ἡπειρωτικῆς ταύτης ἐπαρχίας, ὡς ἐκ τῆς ἐπιμιξίας τῶν δὲ μετὰ τῶν Ἀλβανῶν τῆς ἐπαρχίας τοῦ Αὐλώνος καὶ τοῦ Μπερατίου καὶ ὡς ἐκ τῆς πελατείας, ἦν ἀκολούθως ἐκόντες ἄκοντες προσήνεγκον πρὸς τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Πρεμετῆς ἰσχύοντας Τουρκαλβανούς, ὁμιλοῦσιν ἅπαντες, σὺν τῇ ἰδίᾳ καὶ τὴν Ἀλβανικὴν διάλεκτον. Διετήρησαν δὲ οὗτοι μᾶλλον ἀνοθευτὸν τὴν τε Δακωρομουνικὴν γλῶσσαν καὶ τὰ ἔθη τῶν ποιμενοβίων προγόνων τῶν, ὧν στερρῶς ἔχονται οὕτως, ὥστε ἐκ τῆς μετὰ τῶν ἐγγχωρίων Ἀλβανῶν καὶ Ἑλλήνων ἐπικοινωνίας καὶ συναλλαγῆς κατ' οὐδὲν ἐπολιτίσθησαν μέχρι τοῦδε, τὸν Χριστιανισμὸν δὲ πρεσβεύοντες μόνον τὸν τύπον αὐτοῦ τηροῦσι, σπανιώτατα δὲ εὐρίσκονται μεταξὺ αὐτῶν οἱ γνωρίζοντες στοιχεῖά τινὰ γραφῆς καὶ ἀναγνώσεως καὶ μόλις ἅπαξ ἢ δις τοῦ ἔτους τινὲς ἐξ αὐτῶν κατορθώνουν νὰ ἐκκλησιάζωνται. Ἀλλὰ καὶ σεμνοτῆς βίου διακρίνει τοὺς Καραγκούνιδες (5), ἐπιμελῶς δ' ἀπορροῦσι τὰς ἐπιγαμίας πρὸς τοὺς ὁμοδόξους Ἕλληνας ἢ Ἀλβανούς

(4) Τὰς περὶ Καραγκούνων καὶ τῆς καταγωγῆς αὐτῶν γνώμας τοῦ κ. I. M. (Διατριβὴ αὐτοῦ ἐν Ν. Πανδώρα, Τόμ. III', τεύχ. 415) δὲν θεωροῦμεν δεόντως ἐρειδομένας, τὰ δὲ περὶ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τοῦ βίου αὐτῶν συγγέει πρὸς τὰ τῶν Σαρακτσάνων, διὸ καὶ μικρῆς πίστεως ἄξια θεωροῦμεν καὶ ὅσα περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν Ἀκρνανίᾳ διαβιούντων ποιμενοβίων ἐκ τῆς φυλῆς ταύτης ἀναφέρει, γνωστοῦ ὄντος, ὅτι μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ Ἀλῆ-Πασᾶ ἐλάχιστοι ἀπέμειναν ἐκεῖσε τοιοῦτοι.

(5) Ἐκ τοῦ Τουρκ. κ α ρ ᾶ (μαῦρον) καὶ τοῦ Ἀλβαν. γ κ ο ὑ ν α (ἐπενδύτης ἢ κάπα), διότι μαύρη εἶνε ἡ ἐξ ἐρίου αἰγὸς γλαίνα, ἣν φέρουσι.